

MYRS 20.08.2024 § 175

11/00.02.05/2024

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartta 2021–2030 (1.0) (englanniksi Northern Ostrobothnia Climate Roadmap 2021-2030 (1.0)) hyväksyttiin helmikuussa 2021, ajankohdassa, jossa ilmastotyöhön kohdennettiin merkittävästi resursseja: EU:n vihreän kehityksen ohjelma (Green Deal), Euroopan rakennerahasto-ohjelma, ja kansalliset rahoitukset. Ilmastotiekartta on liitetty käytännön ilmastotoimiin Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden rahoituksessa toimintalinjassa 2, Hiilineutraali Suomi, ja tiekarttatyössä hankittua tietoa ja kokemusta hyödynnettiin maakunnan Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston siirtymäsuunnitelman laadinnassa. Ohjelmien toimeenpano on käynnissä. Ydinviestit löytyvät tarinakartalta suomeksi ja englanniksi.

Euroopan tila on vuoden 2021 jälkeen muuttunut huomattavasti. Pohjoisen Suomen merkitys on korostunut erityisesti saavutettavuuden ja uusiutuvan ja kestäväen energiatuotannon ja sen koko arvoketjun mahdollisuuksien osalta.

Ilmastotiekartan päivitystyö käynnistyi vuonna 2023. Päivitys oli 11.4.2024 ilmastotyötä ohjaavan neuvottelukunnan lausunnolla. Päivityksessä ilmastotiekartan alkuperäiset linjaukset ja toimenpiteet eivät muutu. Jotta ilmastotiekartta 1.0 sanoma ja mittava tietomäärä säilyvät, päivitetty 2.0-versio sisältää alkuperäisen tiekartan rakenteen ja sisällön. Muutokset koskevat tietojen päivittymistä, kuten kasvihuonekaasupäästöt; uusimmat luvut on esitetty. Tiekarttaan on tuotu uutta tietoa kärkeemoihin, kuten energia ja maankäyttö, liittyen. Kulttuuriteema on nostettu esiin kärkeemaan 7 yhteydessä. Nuorten, järjestöjen sekä koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöryhmän näkemyksiä on kuultu. Kunnille järjestettiin neljä Kuntien Ilmastosuunnitelma –työpajaa, sekä useita kaikille avoimia Ilmastokahvit-tilaisuuksia.

Pohjois-Pohjanmaan ilmastotyön kärkeemat ovat: 1. Älykäs bio- ja kiertotalous toimii ilmastotyön perustana; 2. Energian tuotanto ja käyttö on kestävä, tehokasta ja vähäpäästöistä; 3. Liikenne on vähäpäästöistä; 4. Maatalous kehittyy hiilensitojana; 5. Maankäyttö on ilmastoviisasta ja kiertotaloutta edistävää; 6. Metsät ja suot toimivat tehokkaina hiilinieluinä; 7. Yhteistyö ja sektorirajat ylittävät toimintamallit luovat elinvoimaa ja liiketoimintamahdollisuuksia. Ilmastotyössä kaikki ratkaisee!

Pohjois-Pohjanmaan ilmastotyön tavoite säilyy edelleen samana: Kohti hiilineutraalia Pohjois-Pohjanmaata!

Työn valtuutus ja toimenpiteiden ajantasaisuus perustuvat uusimpaan tietoon ja laajaan vuoropuheluun toimijoiden kanssa. Toimenpiteet ottavat huomioon alueen erityispiirteet ja ilmastotavoitteiden ohella vahvistavat ympäristöarvoja ja alueen elinvoimaa. Sosiaalisen oikeudenmukaisuuden huomiointi on keskeistä toimenpiteiden toteuttamisessa.

Pohjois-Pohjanmaan liiton koordinoima ilmastotyötä ohjaava neuvottelukunta, pj. Jussi Ylitalon johdolla, kokoontui 6 kertaa päivitystyön aikana. Työtä tehtiin tiiviisti Oulun Ammattikorkeakoulun koordinoiman Canemure-hankkeen (Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia) kanssa.

Ilmastotiekartta 2.0 julkaistaan suomeksi ja englanniksi Pohjois-Pohjanmaan liiton julkaisuna sekä sen ydinviestit tarinakarttana.

Asian esittelee erityisasiantuntija Ritva Isomäki. Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartta 2021-2030 2.0 on esityslistan liitteenä.

Puheenjohtajan esitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.